

Úřad pro ochranu osobních údajů

Pplk. Sochora 727/27
170 00 Praha 7

Sp. zn.: (nepředchází)

- Stěžovatelé:**
1. **D. K.**, nar. XXX
XXX
XXX
  2. **P. S.**, nar. XXX
XXX
XXX
  2. **L. Š.**, nar. XXX
XXX
XXX

Zastoupení: JUDr. Petrem Kočím, Ph.D., advokátem
Opletalova 1535/4
110 00 Praha 1
DS: cp7kgk3

Podnět

ve věci ochrany práv subjektů údajů

ve smyslu ustanovení § 21 odst. 4 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**ZOOÚ**“)

Elektronicky

Plná moc

Přílohy: podle seznamu; dle textu

I.

1. Usnesením Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Ústeckého kraje, Služby kriminální policie a vyšetřování, Územního odboru Most, 2. oddělení obecné kriminality, ze dne 6. 10. 2010, č. j. KRPU-26737-9/TČ-2010-040872, bylo zahájení trestní stíhání stěžovatelů pro přečin založení, podpory a propagace hnutí směřujícího k potlačení práv a svobod člověka podle § 403 odst. 1 trestního zákoníku, kterého se měli dopustit tím, že dne 6. 10. 2010 při pořádání ohlášeného veřejného meetingu *Dělnické strany sociální spravedlnosti*, v 15.30 hod. v Litvínově, na Masarykově náměstí, a následně od 17.00 hod. v Mostě, na 1. náměstí, si na místě veřejně přístupném a za účasti veřejnosti vzájemně předávali a veřejně vystavovali vlajku s logem rozpuštěné *Dělnické strany* - vlajku s červeným ozubeným kolem na bílém pozadí s černými iniciálami „DS“ uvnitř.

2. Na základě tohoto obvinění byly všem třem stěžovatelům Policií České republiky sejmuty daktyloskopické otisky a proveden bukální stěr. Ani jednomu ze stěžovatelů přitom nebyla předána kopie úředního záznamu o tomto úkonu.

3. Stěžovatelé mají za to, že přečin, pro který jsou stíháni, neodůvodňuje zpracování jejich osobních údajů, včetně citlivých, ve smyslu ustanovení § 65 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky (dále jen „**PolZ**“), a vzhledem k neustálenosti judikatury týkající se pravomocí Úřadu pro ochranu osobních údajů (dále jen „**Úřad**“) se stěžovatelé před podáním žaloby na ochranu osobnosti k soudu obracejí s podnětem ke zjednání nápravy nejprve na Úřad.

II.

4. Usnesením Nejvyššího správního soudu (dále jen „**NSS**“) ze dne 27. 1. 2011, č. j. 1 As 93/2009-212¹, bylo navrženo, aby rozšířený senát NSS zaujal právní názor, že podání subjektu údajů dle § 21 odst. 3 a 4 ZOOÚ, jímž [subjekt údajů] žádá Úřad o uložení opatření k nápravě zpracovateli či správci osobních údajů, nemá za následek zahájení správního řízení a jedná se toliko o podnět k zahájení řízení (či jiného postupu) z moci úřední. Rozšířený senát NSS o tomto návrhu dosud nerozhodl.

5. Za situace různosti názorů senátů NSS nelze rozumně anticipovat, jaký právní názor v judikatuře převáží, takže stěžovatelům nezbyvá než obrátit se na Úřad, přestože o účinnosti tohoto postupu mají pochybnosti, zejména s ohledem na to, že Úřad není na rozdíl od soudu nadán pravomocí přerušit řízení a předložit Ústavnímu soudu návrh na zrušení právního předpisu nebo jeho části [čl. 95 odst. 2 Ústavy ve spojení s § 109 odst. 1 písm. c) občanského soudního řádu], a to ani v případě, že nezvratně dospěje k závěru o jeho neústavnosti.

6. Jak stěžovatelé zjistili na internetových stránkách Úřadu², ten podobné situace řeší tak, že domněle ústavně nekonformní, sporné ustanovení, jež určité zpracování osobních údajů *expressis verbis* dovoluje, vyloží způsobem, který jeho aplikaci fakticky vyloučí, přičemž však, jak je zřejmé i z případu stěžovatelů, správce osobních údajů právní názor Úřadu nerespektuje a v ústavně nekonformním jednání flagrantně pokračuje.

1 na http://www.nssoud.cz/files/SOUDNI_VYKON/2009/0093_1As_090_20110222105445_prevedeno.pdf

2 na <http://www.uouu.cz/uouu.aspx?menu=10&submenu=12&loc=224#a64>

7. Takový postup je však podle názoru stěžovatelů zásadně chybný a místo toho, aby souladnost právního řádu s ústavním pořádkem byla zajišťována těmi prostředky, které jsou k tomu určeny, tzn. zejména derogační pravomocí Ústavního soudu, petrifikuje se těmito pochybnými *ad hoc* výklady neústavní stav.

III.

8. Přesvědčení, že ustanovení § 65 PolZ ve stávajícím znění není souladné s ústavou, opírají stěžovatelé zejména o judikaturu Evropského soudu pro lidská práva (dále jen „**ESLP**“), konkrétně o nálezy Velkého senátu ESLP ve věci *S. et Marper v. Spojené království* ze dne 4. 12. 2008, č. 30562/04 a 30566/04³, nálezy ESLP ve věci *Malone v. Spojené království* ze dne 2. 8. 1984, č. 8691/79, nálezy Velkého senátu ESLP ve věci *Rotaru v. Rumunsko* ze dne 4. 5. 1000, č. 28341/95, a nálezy ESLP ve věci *Amann v. Švýcarsko* ze dne 16. 2. 2000, č. 27798/95.

IV.

9. Podle ustanovení čl. 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „**Úmluva**“) má každý právo na respektování svého soukromého a rodinného života, obydlí a korespondence; státní orgán nemůže do výkonu tohoto práva zasahovat kromě případů, kdy je to v souladu se zákonem a nezbytné v demokratické společnosti v zájmu národní bezpečnosti, veřejné bezpečnosti, hospodářského blahobytu země, předcházení nepokojů a zločinnosti, ochrany zdraví nebo morálky nebo ochrany práv a svobod jiných.

10. Že úkony podle ustanovení § 65 odst. 1 PolZ a následné zpracování osobních údajů lze subsumovat pod zásah ve smyslu čl. 8 Úmluvy, judikoval ESLP jednoznačně ve shora zmiňovaném nálezu *S. et Marper v. Spojené království* (§§ 66-86).

11. Požadavek, že zásah do základního práva musí být v souladu se zákonem, vyložil ESLP tak, že „...*the law must be adequately accessible and foreseeable, that is, formulated with sufficient precision to enable the individual - if need be with appropriate advice - to regulate his conduct. For domestic law to meet these requirements, it must afford adequate legal protection against arbitrariness and accordingly indicate with sufficient clarity the scope of discretion conferred on the competent authorities and the manner of its exercise.*“⁴

12. Jestliže PolZ stanoví v § 65 odst. 5, že policie osobní údaje získané podle odstavce 1 zlikviduje, jakmile jejich zpracovávání není nezbytné pro účely předcházení, vyhledávání nebo odhalování trestné činnosti anebo stíhání trestných činů nebo zajišťování bezpečnosti České republiky, veřejného pořádku nebo vnitřní bezpečnosti, je zcela zřejmé, že takto neostře a neurčitě vymezená povinnost zpracovatele ohledně likvidace osobních údajů podmínce proponované v předchozím odstavci nemůže dostát. Už tím je ustanovení § 65 PolZ nesouladné s ústavou, nehledě na to, že protiřečí, *inter alia*, rovněž ustanovení čl. 4 odst. 4 Směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES ze dne 24. 10. 1995 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů.

3 kompletní judikatura ESLP na <http://echr.coe.int>

4 *S. et Marper v. Spojené království*, § 95; „...zákon musí být odpovídajícím způsobem dostupný a předvídatelný, tzn. musí být formulován s dostatečnou mírou přesnosti, tak aby mu fyzická osoba - v případě potřeby s přiměřenou pomocí - mohla přizpůsobit své jednání. Aby vnitrostátní právo dostalo těmto požadavkům, musí poskytovat dostatečnou právní ochranu před svévolí a přiměřeně a dostatečně jasně stanovit míru uvážení, které je propůjčováno příslušným orgánům, a způsob jeho uplatňování.“

V.

13. V ústavním testu proporcionality nemůže však obstát ani ustanovení § 65 odst. 1 písm. a) PolZ, podle něhož policie může inkriminované úkony provést při plnění svých úkolů pro účely budoucí identifikace u kterékoli osoby obviněné ze spáchání úmyslného trestného činu nebo osoby, které bylo sděleno podezření pro spáchání takového trestného činu.

14. Toto ustanovení tak umožňuje zásah do soukromí u mimořádně široce vymezené skupiny osob, včetně osob obviněných ze spáchání trestných činů, které mají politický charakter, tak jak je tomu v případě stěžovatelů, přičemž diskrece, které je policii touto pravomocí propůjčena, není zákonem vůbec nijak omezena. Z toho vyplývá, že ustanovením § 65 odst. 1 písm. a) PolZ aprobovaný zásah do základních práv fyzické osoby není v souladu s podmínkou ochrany proti svévoli, vymezené ESLP ve shora citované judikatuře.

15. Subsidiárně je na místě uvést, že neomezil-li zákonodárce možnost provádět odběr závažností trestného činu a dovolil policii odebírat daktyloskopické otisky a vzory deoxyribonukleové kyseliny (dále jen „DNA“) u všech osob obviněných z úmyslného trestného činu bez ohledu na povahu skutku, na druh trestného činu a na jeho trestní sazbu, nerespektoval ani doporučení Výboru ministrů Rady Evropy členským státům č. R(92)1 o využívání analýzy DNA v rámci systému trestní justice⁵, jež v čl. 4 stanoví, že tam, kde vnitrostátní právní předpisy připouštějí odběr vzorků bez souhlasu podezřelého, měl by být vzorek odebrán, pouze pokud okolnosti případu takový úkon opodstatňují.

16. V souvislosti s citovaným doporučením je rovněž dlužno poznamenat, že jeho čl. 8 výslovně zapovídá takovou úpravu, jaká je obsažena v ustanovení § 65 odst. 5 PolZ.

VI.

17. Stěžovatelé mají tedy za to, že Policie České republiky neoprávněně zasáhla do jejich ústavních práv, když sejmula jejich daktyloskopické otisky a provedla bukalní stěr, aniž by to bylo odůvodněno povahou a závažností trestného činu, z něhož byli obviněni, a dále v porušování jejich ústavních práv pokračuje tím, že tyto osobní údaje, včetně citlivých, zpracovává, a to bez dostatečně jasně a jednoznačně stanovené povinnosti tyto osobní údaje později zlikvidovat.

18. Stěžovatelé proto žádají, aby Úřad jejich podnět prošetřil a podal jim o výsledku tohoto šetření písemnou zprávu.

V Praze dne 12. dubna 2011

D. K.

P. S.

L. Š.

Seznam příloh:

1. plné moci

---

⁵ na <http://www.uoou.cz/uoou.aspx?menu=0&submenu=50&loc=101>